

Krýslová Simona: Celostní pojetí zdraví a udržitelný rozvoj, Katedra sociální a kulturní ekologie FHS UK, Praha, magisterská práce 2006

Oponentský posudek

Simona Krýslová si zvolila jako téma své magisterské práce aktuální problematiku trvale udržitelného rozvoje ve spojení s celostním pojetím zdraví. Jejím cílem bylo nejen srovnat některé závažné dokumenty nadnárodního charakteru, které se týkají zvoleného problému, ale „vyzdvihnout význam celostního pojetí zdraví a přispět k veřejné debatě na téma zdraví a udržitelného vývoje“.

Předložená práce je tradičně členěna na teoretickou a praktickou část. Celkově má rozsah 187 stran /115 stran čistého textu, ale též 13 příloh na 61 stranách/. Nechybí prohlášení, poděkování, summary, seznam zkratk. Je připojen seznam citované literatury.

Předložená práce S.Krýslové je napsána přehledně, pěkným jazykem a je patrné autorčino zaujetí pro věc. Celkově lze konstatovat, že autorka splnila cíle, které si vytýčila. Přesto mám k práci mám některé výhrady, a to jak formálního, tak obsahového charakteru.

Formální výhrady:

Str.7 - WHO - při prvním použití zkratky je třeba uvést její význam a také český ekvivalent. To se dále v celém textu sice děje, ale používání WHO nebo SZO by mělo být jednotné.

Str.8 - podobný problém s užitím pojmu health promotion, který není ani přeložen ani vysvětlen, pouze je odkázáno, že tak bude učiněno v některé z dalších kapitol.

Str.9 - dtto se zkratkou UR

Str. 11 a 12 - názory Hodačové a Goldsteina jsou citovány přímo, bibliografický odkaz však chybí. Stojí za úvahu, zda není vhodnější dohledat originální text.

Str.12 sporné citace z druhé ruky.

Str.13 podobný problém, kde je navíc uveden autor s titulem /prof. Kotulán/.

Str.16 podobný problém, když je koncepční východisko WHO citováno z práce Holčíka, nikoliv přímo.

Od strany 69 dochází ke změně, kdy je větší část odkazů, a to i přímých citací, uváděna pod čarou. V této části práce je patrný určitý spěch ve snaze dokončit celou práci včas.

Celkově: autorka celkem dobře zvládla práci s literaturou, dopustila se ovšem některých nepřesností a nedůsledností. Dobře však používá poznámkový aparát. Co se týče závěrečného seznamu literatury: jednotlivé bibliografické položky jsou napsány správně. Podle současných moderních bibliografických norem je však neobvyklé rozdělovat seznam literatury do několika dalších abecedních / a nečíslovaných?/ seznamů. Je to nejen zavádějící /např. zvláště Odborná literatura a Odborný tisk, přestože monografie, stejně tak jako vědecké stati, patří do odborného tisku/, ale především nepřehledné /čtenář se těžko orientuje, někdy musí hledat ve více seznamech titul, který ho zajímá/. Počet zahraničních odborných zdrojů je poměrně nízký /3 položky internetových adres/.

Obsahové výhrady:

Str.8 - kromě psychické dimenze je v závorce zdůrazněna také „emotivní“ složka - emoce nepatří do psychologické dimenze?

Str.7- 8 - autorka píše, že je potřeba, aby lidé cenili zdraví jako nejvyšší hodnotu. S tímto tvrzením lze

polemizovat: v opakovaných výzkumech se potvrzuje, že lidé si cení zdraví jako nejvyšší hodnoty. Problém tkví však k málo reflektované odpovědnosti za své zdraví /což autorka správně uvádí/.

Celkově: odborná stránka předloženého textu je v podstatě správná a reprezentuje odbornou rešerši. Dobře jsou srovnány především dokumenty Zdraví pro všechny do roku 2000 a Zdraví 21 vzhledem ke konceptu udržitelného rozvoje. Z obou dokumentů však bylo možné vytěžit více originálních závěrů. Cením si však kapitol, které pojednávají o nezbytnosti zavést do učebních osnov základních, případně i dalších, škol cílenou výchovu k odpovědnosti za své zdraví a za zdravé prostředí. V této souvislosti bylo možné vlastní návrh srovnat s reálnou situací /např. v předmětech rodinná výchova nebo občanská výchova atd./.

Přílohy jsou sice k tématu komparabilní, možná, že jejich počet by bylo možné zredukovat, neboť takto tvoří skoro třetinu textu.

Vzhledem k tomu, že nemám podstatných výhrad k obsahu a formální připomínky si autorka jistě vezme k srdci, **doporučuji, aby se S. Krýslová v průběhu obhajoby vyjádřila k problému, který je v současné době v ČR živě diskutován, totiž, zda zdravotnictví má nebo nemá mít prvky zvláštního režimu. Její odpověď by mohla být zajímavá s ohledem na to, že se opakovaně ve své práci vyjádřila v tom smyslu, že zdraví je nejvyšší hodnotou člověka. Může mít tedy péče o jeho znovunastolení /v nemoci/ o něj principiálně tržní charakter?**

Závěr:

Magisterská práce S.Krýslové i přes uvedené výhrady splňuje všechny předepsané požadavky a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: 16 kreditů

Prof.PhDr RNDr Helena Haškovcová CSc.

30.května 2006